

Guiljo van Nuland, algemeen directeur Brabant Water.

Bevlogen Guiljo van Nuland stopt na achttien jaar met mooiste baan van de wereld

‘Brabant Water is nog steeds mijn passie’

Sinds de oprichting van Brabant Water in 2002 was Guiljo van Nuland algemeen directeur. Een functie die hij altijd met hart en ziel heeft uitgevoerd. Maar na achttien jaar legt hij zijn bestuursfunctie neer. ‘Brabant Water is nog steeds mijn passie. Het is de mooiste baan van de wereld met betrokken medewerkers. Maar nu is het tijd dat iemand anders het stokje overneemt.’ Van Nuland zal niet zijdelings betrokken blijven. ‘Dat wil ik mijn opvolger of opvolgster niet aandoen’, zegt hij lachend. ‘Maar de betrokkenheid zal voor altijd in mijn hart blijven.’

Per 1 september legt Van Nuland zijn bestuursfunctie neer. De reden van zijn vertrek is eigenlijk heel ‘simpel’: meer tijd hebben voor andere bezigheden. ‘Ik stop niet vanwege een probleemsituatie of voor een nieuwe uitdaging. Want Brabant Water verandert nog elke dag.’

Belangrijkste ontwikkelingen

Vertellen wat voor hem in de achttien jaar bij Brabant Water de belangrijkste ontwikkelingen zijn geweest in de watersector, is niet in een paar zinnen te vangen. ‘De ontwikkelingen zijn enorm. Maar ik kan ze wel in vijf categorieën onderbrengen: efficiency, transparantie, nadrukkelijker maatschappelijke positionering, ketensamenwerking en van aansluiting naar klantbeleving.’

Efficiënter en transparanter

‘Door de jaren heen is Brabant Water veel efficiënter geworden. We zijn meer gaan doen met dezelfde hoeveelheid medewerkers. We hebben meer geïnvesteerd, terwijl de tarieven door de jaren heen stabiel gebleven zijn. Ik heb er altijd naar gestreefd om die bedrijfsmatigheid voldoende tot ontwikkeling te brengen binnen ons bedrijf. Ook zijn we door de jaren heen transparanter geworden. Zowel naar de overheid als naar onze klanten. In aanvang waren we een redelijk technisch bedrijf en productiegericht, zoals alle waterbedrijven destijds. Maar in de loop van de jaren zijn we ons steeds meer gaan positioneren als maatschappelijk betrokken bedrijf. Daarnaast hebben we de ketensamenwerking met waterschappen en gemeenten verder ontwikkeld. De reden: het waterbeheer in

Nederland is op zich best wel versnipperd met Rijk, gemeenten, provincies, waterschappen en drinkwaterbedrijven. Maar er is maar één onlosmakelijk met elkaar verbonden watersysteem van grondwater en oppervlaktewater. Vanuit dat besef hebben wij in Brabant die samenwerking door de jaren heen verdiept.’

Focus op klantbeleving

‘Ook zijn we veel klantgerichter geworden. Dat is ook goed zichtbaar als je onze jaarverslagen doorneemt. Vroeger hadden we het nog over ‘aansluitingen’. Die term veranderde op een gegeven moment in ‘gebruikers’ en werd uiteindelijk ‘klanten’. Want daar gaat het natuurlijk om. Binnen ons klantconcept maakten we ook drie ontwikkelingen door. Van klantvriendelijk, via klantgericht, naar het huidige stadium van klantbeleving. Ze lijken op elkaar, maar toch zie je een steeds meer volwassen stadium. We richten ons nu echt op de beleving van onze klant.’

I’m a Believer

Op de vraag wat de toegevoegde waarde is van de samenwerking met Vewin voor drinkwaterbedrijven geeft Van Nuland een verrassend antwoord: ‘Dat druk ik graag uit met twee titelongs. I’m a Believer van The Monkees en What You Got van John Lennon. I’m a believer van het nut en de noodzaak van Vewin. Binnen de drinkwaterbedrijven zijn altijd wat verschillen. Maar er is meer dat ons bindt dan dat ons scheidt. Vewin behartigt onze belangen al jarenlang goed in Den Haag en Brussel. Dat maakt Vewin als koepelorganisatie relevant, efficiënt en effectief. Als vicevoorzitter én

Hoofdkantoor Brabant Water in 's-Hertogenbosch.

lid van Vewin ben ik een overtuigd voorstander van het hebben van een koepelorganisatie voor een effectieve lobby. Soms hoor je geluiden van ‘hebben we Vewin nog wel nodig?’. Maar pas op: ‘you don’t know what you got, until you lose it’, zoals Lennon zong in ‘What You Got’. Denken dat je het zelf wel allemaal kunt, heeft het gevaar in zich dat het alle kanten opgaat. Dus ja, ik ben overtuigd van de toegevoegde waarde van Vewin.’

Vijand in nieuwe vermommingsen

Waterbedrijven die gebruikmaken van grondwater staan voor een aantal uitdagingen. ‘Afgerond wordt 60 procent van het Nederlands drinkwater gemaakt uit grondwater. De uitdaging die er al was, is en zal blijven, is de kwaliteit van onze grondstof grondwater. De vijand is nooit verslagen, maar komt iedere keer in nieuwe vermommingsen. Waar we op een gegeven moment ‘gewend’ waren aan bepaalde stoffen, zijn er nu emerging substances (nieuwe en niet genormeerde stoffen), zoals GenX en pyrazool, waar we ons tegen moeten wapenen. Per dag worden er meer nieuwe stoffen gesynthetiseerd dan Nederland kan bijhouden.’

Klimaatverandering

De afgelopen jaren is daar het kwantiteitsaspect bij gekomen. ‘Dat komt met name door de droge zomers van 2018 en 2019. Dat is een nieuwe uitdaging. Komen er in de toekomst meer van deze droge zomers door de klimaatverandering? Deze zomers lieten zien dat ons watersysteem op sommige plekken in Nederland wat begon te ‘kraken’.’

Robuust watersysteem

‘Als drinkwaterbedrijven moeten we ons in toenemende mate verdiepen in de spankracht en het weerstandsvermogen van het watersysteem. Dat heet in het jargon een robuust watersysteem. Dit systeem moeten we behouden en waar het niet is, herstellen. Dat legt een belangrijke opgave bij de waterschappen, de provincie, de waterbedrijven en gemeenten. Die nieuwe uitdaging is voorlopig niet weg en vraagt heel veel samenwerking met alle ketenpartners. Ik ben daar overigens niet pessimistisch over, maar we moeten er wel mee aan de slag.’

Preventie

Over de belangrijkste issues waar hij mee te maken heeft als het gaat om waterkwaliteit zegt Van Nuland: ‘Iedereen begrijpt dat de kwaliteit van het grondwater in Brabant relevant is voor de veiligheid van het drinkwater. Daarom moeten wij er echt met elkaar in slagen om te voorkomen dat verontreinigende stoffen in ons grondwater terechtkomen. Wij vinden nog steeds resten van bestrijdingsmiddelen uit de agrarische sector die al sinds de jaren 70 niet meer gebruikt mogen worden! Preventie is hier het kernwoord.’

Beschermende kleilagen

Als dat niet helemaal lukt, heeft Brabant het grote voordeel van beschermende kleilagen in de grond. Maar het is vrij druk in de ondergrond. ‘Soms worden die kleilagen bedreigd door allerlei onoordeelkundige boringen. Daarom is het belangrijk dat wij die beschermende kleilaag ook zelf beschermen. Als preventie niet lukt en de

‘DE BETROKKENHEID ZAL VOOR ALTIJD IN MIJN HART BLIJVEN’

kleilagen niet voldoende werken, hebben wij nog een vangnet: de zuiveringen van de drinkwaterproductiebedrijven. Maar wij prijzen ons gelukkig bij Brabant Water dat wij nog geen zuiveringen voor chemische verontreinigingen hebben hoeven te bouwen. We willen dat per se voor blijven. We hopen dat we voldoende zullen blijven hebben aan beluchten en filteren. Omdat dat diepe grondwater nog steeds supergoed is.’

Afspraken stakeholders

Om de grondwaterkwaliteit te blijven borgen, moeten er goede afspraken gemaakt worden met verschillende stakeholders. ‘In de eerste plaats is dat met de provincie Noord-Brabant, als bevoegd gezag voor de kwaliteit van het diepe grondwater. Wij hebben daar goede ervaringen mee, zij neemt deze taak serieus. En dat moet ook zo blijven met het oog op de toekomst.’

Druk op systeem

Nu is Brabant een agrarisch intensieve provincie. ‘Het is dan ook geen geheim dat de emissies vanuit de agrarische sector in Brabant fors zijn. Op het watersysteem ligt in Brabant een zware druk. We ontkomen er niet aan om deze druk te verminderen, willen we de kwaliteit van het grondwater ook op de lange termijn kunnen blijven waarborgen.’

Met elkaar

Volgens Van Nuland, zelf een boerenzoon, zit Nederland met een groot probleem. ‘Boeren werken zich, op z’n Brabants gezegd, ‘keikapot’. Maar de verdiensten zijn voor hen vaak uitermate marginaal; die liggen verderop in de keten. Dit in combinatie met de druk op het systeem doet je vrezen dat het een failliet bedrijfsmodel wordt. Er moet dus echt iets gebeuren. Dat is heel moeilijk en Brabant kan dat niet alleen. Dit is een zaak van de provincie als bevoegd gezag en ook van de agrarische sector, maar zeker ook van de rijksoverheid samen met Brussel. Bij dat alles zijn er op dit moment nog tal van anomalieën. Zo is het natuurlijk heel vreemd dat de belastingdruk op drinkwater hoger is dan op gewasbeschermingsmiddelen. Terwijl drinkwater een eerste levensbehoefte is.’

Hoge regeldruk

De waterleidingsector heeft een goede relatie met de minister en met het ministerie. ‘Dat houdt in dat de belangen ook goed worden onderhouden. De minister is tevreden met hoe wij het doen als watersector in Nederland. Dat wordt ook vol trots verteld tijdens een buitenlandbezoek.’ Van Nuland heeft voor Brabant Water dan ook geen lange lijst met primaire wensen voor het landelijk beleid. ‘Ik wil wel de oplopende regeldruk op waterleidingbedrijven noemen. Ik hoop dat de rijksoverheid deze niet onnodig nog hoger gaat maken. Maatschappelijk gezien heeft het geen toegevoegde waarde.’

Strenger op chemische middelen

Van Nuland noemt nog een tweede wens, gericht aan de rijksoverheid: ‘Strenger worden met de toelating van nieuwe chemische middelen. Onze ervaring met GenX laat zien dat je aan de voorkant niet kritisch genoeg kunt zijn. Twintig jaar later blijkt dat het zo ontzettend veel kost, aan energie maar ook aan euro’s, om het weer uit het systeem te halen. GenX is op heel veel plekken in het systeem aanwezig. Ook in het Brabantse ondiepe grondwater. Met die wijsheid in pacht kunnen we een hoop problemen voorkomen.’

Meer internationaal overleg

‘Als laatste wil ik een derde appel doen op de rijksoverheid. Er is nog weinig goed internationaal overleg ten behoeve van internationale regelgeving om de diepe grondwatervoorraden goed te beschermen. Bijvoorbeeld bruinkoolwinnings in Duitsland zijn van invloed op de diepe grondwaterstromingen en -voorraden in Nederland.’

Hoogtepunten

Terugkijkend op achttien jaar Brabant Water is Van Nuland toch wat terughoudend met het noemen van hoogtepunten binnen zijn carrière, om te voorkomen dat het ene meer accent krijgt dan het andere. ‘Ik vind het belangrijk dat ik een bijdrage heb kunnen leveren aan de ontwikkeling van Brabant Water tot een vakkundig bedrijf dat ook maatschappelijke waarde toevoegt. Dat is uitgegroeid naar een prachtbedrijf dat investeert in klantbeleving. Het is een grote ontwikkeling geweest en het is ook nooit klaar. Want ook onze klant verandert voortdurend.’

Betrokken partner

Van Nuland omschrijft Brabant Water in 2002 als een vrij geïsoleerd bedrijf. ‘Er was weinig contact met gemeenten en waterschappen, het was puur functioneel technisch. Anno 2020 is Brabant Water uitgegroeid tot een volwassen partner aan verschillende beleidstafels in Brabant. Een bedrijf dat meepraat over het watersysteem, energietransitie en de maatschappelijke omgeving.’

Dicht bij de mensen

‘Brabant Water is een groot bedrijf met 800 medewerkers in vaste dienst en een grote groep medewerkers op flexibele basis. We hebben meer dan een miljard euro op de balans en investeren honderd miljoen euro per jaar. We zijn binnen de hele provincie aanwezig met bijna dertig productiebedrijven. De afgelopen achttien jaar is ons bedrijf enorm gegroeid, maar we zijn wel altijd in staat gebleven om dicht bij de mensen te blijven. Zowel naar onze klanten als naar onze medewerkers. Ik ben blij dat ik ook daar een bijdrage aan heb kunnen leveren. Als bestuurder, maar ook persoonlijk. De naam Brabant Water zegt wat dat betreft alles. Het geeft het gevoel weer dat het óns bedrijf is, van en voor de Brabanders. Als ik een nalatenschap aan mijn opvolger of opvolgster mag meegeven is dat: ‘kom niet aan die naam.’

Het zal even wennen zijn op 1 september voor Van Nuland. Niet meer om 7.00 uur op kantoor. Maar hij weet al wat hij die dag gaat doen: ‘Ik pak de fiets en ga zonder een gerichte bestemming genieten van deze mooie provincie!’